

MoDa na MAZOWSZE

MROT

MAZOWIECKA REGIONALNA
ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

egzemplarz bezpłatny
zima 2015/16
[01/2015]

www.modanamazowsze.pl

DESIGN

ETNO
MODA ZIMOWA

➤ 05

PODRÓŻE

POWIAT PŁOŃSKI

➤ 16

KUCHNIA

MAZOWIECKIE
POTRAWY
WIGILIJNE

➤ 28

SZLAK BITWY WARSZAWSKIEJ 1920

SZLAK CHOPINOWSKI

SZLAK KSIĄŻĄT MAZOWIECKICH

NOWE SZLAKI NA MAZOWSZU

➤ 08

A collage of 12 photographs capturing various moments from the 'Fest der 100 Jahre' festival. The images include: a group of people in historical knight costumes with shields and spears; a young girl in a pink shirt sitting on the grass with several large rabbits; two people in green costumes operating a large, ornate mechanical device; a group of people in historical costumes on a boat on a lake; a group of people in historical costumes standing together; a person in a yellow costume performing a stunt or dance; a table laden with food and flowers; a couple in a zipliner harness; a young girl in a pink shirt standing next to a white goat; a man in a blue shirt working with pottery; and a group of people, including children, gathered around a wooden structure, possibly a game or display.

Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca, a w razie opublikowania zastrzega sobie prawo do ich skracania. Magazyn MODA NA MAZOWSZE© nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam i ma prawo odmówić publikacji bez podania przyczyny. Wszystkie materiały są objęte prawem autorskim. Przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie i w jakimkolwiek języku bez wcześniejszej pisemnej zgody Wydawcy jest zabroniony. Wydawca zabrania bezumownej sprzedaży numerów bieżących i archiwalnych magazynu „MODA NA MAZOWSZE”. Działanie wbrew powyższemu zakazowi skutkuje odpowiedzialnością prawną.

Drodzy Czytelnicy

„Moda na Mazowsze” to propozycja spędzenia wolnego czasu i przeżycia niezapomnianych emocji na Mazowszu zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci, rodzin, singli, par czy seniorów.

Podróż to zabawa w odkrywanie samego siebie, swoich korzeni, pasji, tego, co nas interesuje i cieszy. Czy jest to moda, design, sztuka czy kulinaria, czy są to ekstremalne jazdy samochodami terenowymi czy skok ze spadochronem, każdy odnajdzie tutaj coś dla siebie.

„Moda na Mazowsze” to przyjemność łączenia tradycji z nowoczesnym designem, kuchnią czy po prostu wypoczynkiem pośród natury. Mazowsze zaskakuje każdego, kto odważy się sięgnąć głębiej i dalej, kto zechce spojrzeć oczami dziecka łaknącego przygody, jaka kryje się na każdym kroku. Zadziwia swoim niewymuszonym wdziękiem, naturalnością i różnorodnością.

Inspiracją do stworzenia „Mody na Mazowsze” były podróże po świecie. Przeglądając się innym nacjom, można dostrzec, jak hojnie sięgają one do tradycji: wzorów ludowych, muzyki, tańca, legend.... I z tych elementów nowoczesnymi środkami tworzą fascynującą opowieść o własnych krainach.

Nasze Mazowsze jest bliskie i przyjazne, bezpieczne i gościnne. Jednocześnie ma wiele nieodkrytych miejsc, zarówno w samej stolicy, jak i w wielu zakątkach regionu.

Mazowsze słynie z regionalnych przysmaków, jakie serwują mistrzowie kulinarni w restauracjach, karczmach oraz pełniących dziś funkcję hoteli pałacach i zamczyskach. Znana projektantka Anna Lea Chojnacka stworzyła właśnie kolekcję strojów inspirowanych tradycją regionu. Zachwyca w niej suknia ślubna z tiulu z gorsekiem w pasy, wzorem nawiązującym do dawnych samodziółów, męska marynarka inspirowana sukmaną kurpiowską oraz damski żakiet w kolorze słonecznej żółci z autentycznym haftem wilanowskim na rękawach. Notabene wzór ten odnajdujemy wielokrotnie w bardzo odległych od nas geograficznie kulturach!

I jak tu nie promować „Mody na Mazowsze”? A zatem, mili Czytelnicy, wykreujmy ją wspólnie, do czego gorąco namawiamy. Do dzieła!

Zapraszamy!

Anna Somorowska
Iwona Majewska

Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna

Anna Lea Chojnacka
Malarka, rysowniczka, projektantka.
Mieszka i tworzy w Warszawie.

Jej kolekcję ubiorów
„Moda na Mazowsze” zainspirowały motywy
ludowe z całego regionu, które łączone ze sobą
na różne sposoby stworzyły kolorowy melanz.

MAZOWIECKI DESIGN

- 1 Inspiracją do stworzenia tej kreacji stały się stroje kurpiowskie z Puszczy Białej. Szal w hafty z tego regionu Mazowsza oraz kolorystyka zapaski decydują o charakterze sukienki. Buty nawiązują do barw z regionu radomskiego znad Itży. Element wycinanki na butach to hołd oddany wycinankom z okolic Konstancina.
- 2 Inspiracja zaczerpnięta bezpośrednio z regionu radomskiego: kolorystyka oraz detale, takie jak korale i tasiemki, oraz charakterystyczne buty i kaftan.
- 3 Strój męski wilanowski z białymi spodniami i granatowym kaftanem wspaniale przeistoczył się w elegancji strój damski złagodzony poprzez dodanie detali, takich jak pas w drukowane czerwone korale. Buty w ostrej kolorystyce z okolic Radomia dopełniają całości.
- 4 Męski płaszcz w niebiesko-czerwone motywy to ukłon w stronę wilanowskich kaftanów męskich z charakterystycznym czerwonym wyłogiem, czerwony fragment tkaniny drukowany w hafty wilanowskie. Komin w kolorystyce zapaski z tej okolicy. Buty to wariacja na temat męskiego obuwia z tego regionu z czarnej skóry z wyłogiem w kolorze żółtym.

KALENDARIUM MAZOWIECKIE

GRUDZIEŃ

Królewski Ogród Świątla, 01.12-29.02, Warszawa Wilanów

Mroki zimowych wieczorów w Muzeum Pałacu Króla Jana III Sobieskiego rozproszy tysiące barwnych świateł, które utworzą barokowe ornamenty i roślinne kompozycje. Trójwymiarowy pokaz łączący światło, obraz i dźwięk ożywi fasadę królewskiej siedziby. Będzie pięknie!

www.wilanow-palac.pl

Warszawa na łyżwach 01.12-29.02

Stołeczne ślizgawki dostępne dla wszystkich zachęcają do aktywnego, wspólnego spędzania czasu. Zamiast tkwić przed komputerem, wybierz się na łyżwy przed Pałac Kultury i Nauki, na Starówkę lub na inną z kilkunastu oświetlonych ślizgawek w mieście.

www.mazowsze.travel/wydarzenia/item/1488-warszawa-stoeczne-slizgawki-zaczynaja-sezon-6-11-29-02-2016

Jarmark Bożonarodzeniowy w uzdrowisku Konstancin-Jeziorna 13.12

Organizatorzy imprezy w Parku Zdrowym gwarantują mnóstwo atrakcji, m.in. warsztaty wykonywania ozdób świątecznych, występy artystyczne, wspólne koledowanie, smakowitości na świąteczny stół, gry, konkursy i zabawy dla każdego. Oczywiście nie zabraknie Świętego Mikołaja i reniferów.

www.konstancinjeziorna.pl

Sylwester Narodowy 31.12, Warszawa

Gwiazdy, przeboje, lasery i inne bajery – z przypływem pożegnamy stary i powitamy Nowy Rok na błoniach stadionu PGE. Wielkie show będzie transmitowane przez TVP, ale nie ma to, jak zobaczyć na własne oczy, a z pewnością będzie się działo!

www.estrada.com.pl/1738-sylwester_2015

STYCZEŃ

Wojciech Fangor. Trzy przestrzenie Do 06.01, Orońsko

Retrospektywna wystawa rzeźb, instalacji i obiektów jednego z najwybitniejszych polskich artystów z pokolenia debiutującego tuż po II wojnie światowej w Muzeum Rzeźby Współczesnej w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku. Prawdziwa gratka dla wielbicieli Fangora i jego dzieł.

www.rzezba-oronsko.pl

Mistrzowie pastelu. Od Marteau do Witkacego Do 31.01, Warszawa

Wyjątkowa kolekcja Muzeum Narodowego obejmuje prace tak znanych artystów, jak: Teodor Axentowicz, Stanisław Wyspiański, Olga Boznańska, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Wacław Borowski czy Leon Wyczółkowski. Wykłady i spotkania, które przybliżają historię pastelu i sylwetki najwybitniejszych mistrzów tej techniki.

www.mnw.art.pl/wystawy/

fol. Marcin Mastkiewicz, Filip Kwiatkowski, Radek Zawadzki

Koncert Noworoczny w Mateczniku Mazowsze 16-17.01, Otrębusy

Zespół Pieśni i Tańca „Mazowsze” skończył 65 lat, ale nadal zachwyca perfekcją i wigorem. Miłośnicy polskiej tradycji i folkloru z przyjemnością posłuchają najpiękniejszych koled i pastorałek w subtelnych aranżacjach podkreślających świąteczny nastrój.

<http://mazowsze.waw.pl/sub.pl,kup-bilet,3051.html>

XI Bieg Wedla 30.01, Warszawa

Bieg na stałe wpisał się w kalendarz imprez sportowych stolicy. Cztery trasy o zróżnicowanej długości wytyczone w parku Skaryszewskim zadowolą zarówno początkujących, jak i bardziej zaawansowanych biegaczy.

www.biegwedla.pl

LUTY

Ferie zimowe w Muzeum Wsi Radomskiej, 1-14.02, Radom

Skansen zaprasza dzieci i młodzież na ciekawe warsztaty i lekcje muzealne. Uczestnicy będą piekli chleb, wykonają na kole garncarskim swoje własne naczynia, dowiedzą się, co było modne na wsi przed laty i nauczą się wycinać z papieru. To rzecz jasna tylko niektóre zajęcia z bogatej oferty muzeum.

www.muzeum-radom.pl/

Ferie w termach 01-14.02, Mszczonów

Czy może być coś lepszego niż basen z wodą o temperaturze 32-34°C, gdy na zewnątrz panuje zimowy chłód? W ofercie term są także: grota solna, lodowisko i sauny. Cały dzień dobrej zabawy w rodzinnym gronie gwarantowany.

<http://termy-mszczonow.eu/>

Kursy bojerowe w Zegrzu Soboty i niedziele przez cały luty

Zajęcia teoretyczne i praktyczne Academia Nautica odbywają się w Południowym Zegrzu w Przystani „Szanta”. Kurs kończy się egzaminem i nadaniem certyfikatu żeglarskiego AN, a potem można już śmigać na ślizgach. Oby tylko jezioro ściała solidny lód!

www.anw.pl/bojery

Rendez-vous z Chopinem 07.02, Sanniki

Pałac z 1793 r. otoczony pięknym parkiem to pierwszy w Polsce budynek stylizowany na włoską willę. Dziś jest siedzibą Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina. W każdą pierwszą niedzielę miesiąca od lutego do października odbywają się tu koncerty chopinowskie połączone z wystawą malarstwa.

<http://ecasanniki.pl>

Czekając na bociany 27.02, Przytki

Impreza offroadowa rozpoczynająca sezon „4x4” na Mazowszu. Urozmaicona trasa, zestaw prób terenowych o zróżnicowanych trudnościach. Na zakończenie uczestnicy wezmą udział w biesiadzie, skosztują przysmaków i odpoczną w klimatycznych wnętrzach „Rancha Pod Bocianem”.

<http://pl.eventhint.com>

NOWE SZLAKI NA MAZOWSZU

Osnute wokół różnych postaci i zdarzeń ułatwiają poznanie Mazowsza, jego zabytków i przyrody. Prowadząc przez miejsca szczególnie istotne dla historii i kultury regionu, pozwalają odkrywać cywilizacyjne dziedzictwo centralnych ziem współczesnej Polski.

Szlak Chopinowski jest podróżą przez miejsca związane z pierwszymi dwudziestoma latami życia wielkiego kompozytora, którego muzyka jest naszą narodową chlubą. Znana i ceniona na całym świecie pobrzmiewa niejednokrotnie ludowymi mazowieckimi nutami, którymi prześląkla dusza Fryderyka Chopina w dzieciństwie i wczesnej młodości.

Szlak Książąt Mazowieckich jest wyprawą, a ściślej mówiąc szeregiem wypraw, w czasy piastowskie. Do epoki walecznych rycerzy i ambitnych władców, którzy przez trzy stulecia zarządzali udzielnym nadwiślańskim księstwem. Do średniowiecznych zamków i świątyń, tropem tajemnic i legend, jakimi obrosły przez następne wieki.

Szlak Bitwy Warszawskiej 1920. Przystanki na jego trasie układają się w opowieść sprzed niespełna stu lat. Punktem kulminacyjnym jest pole bitwy określonej mianem Cudu nad Wisłą. Krwawo okupione polskie zwycięstwo nad wojskami radzieckimi powstrzymało wówczas triumfalny pochód bolszewickiej rewolucji, wpływając nie tylko na losy Rzeczypospolitej, ale również naszych zachodnich sojuszników.

Info

Więcej na temat szlaków:

www.dziedzictwomazowsze.pl oraz w aplikacji mobilnej Dziedzictwo Mazowsza. Bezpłatne przewodniki dostępne są w punktach informacji turystycznej na terenie województwa mazowieckiego.

SZLAK CHOPINOWSKI

Jest z pewnością propozycją godną uwagi melomanów, jednak jego poznawcze aspekty wykraczają poza dziedzinę muzyki i suchą biografię kompozytora. Szlak prowadzi przez Mazowsze początków XIX wieku, łącznie z Warszawą, gdzie Chopin pobierał nauki. W mieście wyrastały wtedy klasycystyczne gmachy, tętniły gwarem kawiarnie, teatry i arystokratyczne salony.

Wyobraźnia pozwoli nam poczuć atmosferę tamtych dni. Ba, wstąpić na stację dyliżansów, jakimi niejednokrotnie podróżował Fryderyk Chopin z rogu Trębackiej i Krakowskiego Przedmieścia, choćby do rodzinnej Żelazowej Woli, i jakim wyruszył w świat – ku ponadczasowej sławie. Wsłuchać się w dźwięki poloneza, którego skomponował w wieku 8 lat i zaprezentował publiczności w 1818 roku. W „Pamiętniku Warszawskim” odnotowano wówczas: „...prawdziwy geniusz muzyczny: nie tylko bowiem z łatwością największą i smakiem nadzwyczajnym wygrywa sztuki najtrudniejsze na

fortepianie, ale nadto jest już kompozytorem kilku tańców i wariacji, nad którymi znawcy muzyki dziwić się nie przestają”.

Na trasie spaceru po Warszawie Chopina znajduje się 13 ważnych miejsc. Punktem początkowym jest Ogród Saski, na którego obrzeżu znajduje się Grób Nieznanego Żołnierza – jedyna pozostałość po Pałacu Saskim, w którym znajdowało się jedno z warszawskich mieszkań Chopinów. Nieopodal, przy placu Małachowskiego, usytuowane są

Pomnik Chopina – Warszawskie Łazienki

Pałac Ostrogskich w Warszawie

Kościół w Brochowie

Pałac w Sannikach

gmach Zachęty i kościół ewangelicko-augsburski pw. Świętej Trójcy. Ulica Królewska prowadzi na Krakowskie Przedmieście, do kościoła Wizytek, potem koło księgarni naukowej im. Bolesława Prusa, Akademii Sztuk Pięknych w dawnym pałacu Czapskich oraz głównego kompleksu Uniwersytetu Warszawskiego, którego rektorat mieści się w Pałacu Kazimierzowskim. Kościół Świętego Krzyża i Pałac Staszica (siedziba Polskiej Akademii Nauk) to kolejne ważne obiekty, od których niedaleko już do nowoczesnego Muzeum Chopina w pałacu Ostrogskich przy ul. Tamka. Ostatni etap spaceru stanowi przejście Nowym Światem do placu Trzech Krzyży i do Łazienek Królewskich, gdzie pod pomnikiem kompozytora odbywają się w letnie weekendy plenerowe Koncerty Chopinowskie.

Podążając Szlakiem Chopinowskim przez Mazowsze, dociera się w pierwszej kolejności do **Żelazowej Woli**. Tam, w malowniczym szlacheckim dworze, Chopin przyszedł na świat. Otoczona pięknym parkiem posiadłość będąca obecnie muzeum rozbrzmiewa latem muzyką wielkiego romantyka. W pobliskim Brochowie pyszni się ceglanyścianami oryginalna bazylika. To w niej pobrali się rodzice Chopina, a w 1810 roku ochrzczili syna.

W **Sochaczewie** i **Płocku** młody Chopin bywał wielokrotnie. Płock, prastara stolicę Mazowsza, zwiedzał z zainteresowaniem. Za młodu bywał też w **Rościszewie**, **Kowalewie**, **Książenicach**. W **Brochowie** i w **Sannikach**, gdzie spędził wakacje 1828 roku, działają obecnie ośrodki chopinowskie. W Sochaczewie można... skosztować potraw inspirowanych upodobaniami kulinarnymi kompozytora. W restauracji hotelu „Chopin” od maja do października serwowane jest menu łączące akcenty staropolskie z wpływami kuchni francuskiej. Miłą pamiątką z pobytu w mieście może być zapakowa-

ny w okolicznościowe pudełko Mazurek Chopina z cukierni Lukrecja.

Niezależnie od planu wycieczki w trakcie podróży można podziwiać charakterystyczne dla regionu pejzaże. Mazowieckie krajobrazy i ludowa muzyka stanowiły niegdyś źródło inspiracji artysty, a dziś tworzą niezapomnianą scenę i klimat Szlaku Chopinowskiego.

Od 1329 do 1526 roku Mazowsze było udzielnym księstwem związanym lennymi więziami i sojuszami wojskowymi z państwem polskim.

Szlak stanowi wymarzoną propozycję dla miłośników średniowiecznej historii, architektury i zagadek sprzed wieków. Pamiątek tamtych czasów jest jednak tak wiele, nie tylko ze sfery kultury materialnej, ale również dokumentów i legend, że szlak podzielono na 6 tras koncentrujących się na różnych aspektach dziejów obejmujących okres trzech stuleci.

► **Warszawa książąt mazowieckich**

Trasa tej sekcji prowadzi do najstarszych zakątków stolicy, bowiem przed wiekami Warszawa była jedynie niewielką osadą. W okolice przybywa-

li rezydujący w Płocku władcy, by oddawać się polowaniom. Dopiero z czasem położona nad spławną Wisłą osada rozrosła się i przekształciła w miasto odgrywające coraz ważniejszą rolę na kluczowym dla rozwoju Polski trakcie handlowym.

► **Trasa Konrada Mazowieckiego** dzieli się na część zachodnią (z Zakroczymia do Sierpca) i część wschodnią (z Serocka po Ciechanów i Opinogórę).

Zamek w Ciechanowie

Drzwi Płockie

Węgrów

► Trasa Konrada Mazowieckiego

– część wschodnia (z Serocka po Ciechanów i Opinogórę)
Osoby podążające śladami księcia Konrada dotrą do źródeł wieloletnich konfliktów Polski z Zakonem Najświętszej Marii Panny, czyli z Krzyżakami. Konrad Mazowiecki sprowadził ich bowiem w dobrej wierze, licząc na pomoc doświadczonych w wojennym rzemiośle rycerzy w okiełznaniu pogańskich plemion zagrażających jego ziemiom.

► Trasa księżnej Anny i ostatnich książąt mazowieckich

Biegnie od Siedlec przez Węgrów i Łochów po Ostrów Mazowiecką. Wprowadza w wiek XV – czasy zacieśnienia więzi dzielnicy mazowieckiej z Koroną, tworzenia podwalin włączenia regionu do Polski Jagiellonów.

► Trasa księcia Janusza

Wiedzie od Piaseczna po Szydłowiec i Chlewiska. Pozwala poznać czasy księcia, którego imię przyćmiły dokonania władców z głównej linii Piastów. A przecież to on – podobnie jak Kazimierz Wielki całą Polskę – zastał Mazowsze drewniane, a zostawił murowane. Ceglane zamki w Ciechanowie, Czersku i Liwie są świadectwem jego poczyną.

► Trasa Siemowitów

Obejmuje zachodnie Mazowsze, od Błonia po Gostynin, przybliżając sylwetki książąt, którzy u schyłku panowania dynastii Piastów i u progu epoki Jagiellonów utrzymali niezależność i jedność dzielnicy. Siemowit III uznawany jest za najwybitniejszego z mazowieckich władców, zaś o znaczeniu dzielnicy świadczy fakt, że Siemowit IV rywalizował o polski tron z Jagiełłą.

Wędrując trasami Szlaku Książąt Mazowieckich, poznamy ich oryginalne godło – wywernę, dwunogiego smoka, który przez 300 lat widniał na pieczęciach i sztandarach. Mazowsze, poza przepojoną mitami arturiańskimi Anglią, było drugim miejscem w Europie, w którym smok stał się symbolem

panującej dynastii, a nie, jak w wielu innych krainach chrześcijańskiego świata, uosobieniem zła. Spostrzeżenie to spowodowało badaczy do zadania pytania, czy wywerna mogła przybyć nad Wisłę z Wysp Brytyjskich. Potwierdzeniem tej teorii może być grób odkryty w Czersku koło ruin kościoła świętych Piotra i Pawła. Najprawdopodobniej jest to miejsce spoczynku Magnusa, syna króla Anglii Harolda, który zginął podczas bitwy pod Hastings w 1066 r.

Łączy w spójną całość 11 miejsc: Warszawę, Ossów, Radzymin, Twierdzą Modlin, Zakroczym, Płock, Borkowo, Serock, Wyszów, Mińsk Mazowiecki i Sulejówkę. Wątkiem przewodnim jest wojna z Rosją Radziecką, jaka przetoczyła się przez Polskę w latach 1919-1920.

Bitwa stoczona w sierpniu 1920 roku na przedpolach stolicy pozwoliła Polakom odzyskać dwa lata wcześniej niepodległość. Dla dziejów świata nie bez znaczenia był fakt, że polskie oddziały zahamowały postępy bolszewickiej rewolucji, próbę przeniesienia komunizmu do krajów Europy Zachodniej. Właśnie dlatego brytyjski polityk i dyplomata Edgar D'Abernon uznał Bitwę Warszawską za jedną z 18 najważniejszych w dziejach świata.

► **Warszawa** – była centrum wydarzeń, jakie rozgrywały się w Polsce w 1920 r. Tu zapadały najważniejsze decyzje polityczne, militarne i społeczne. I właśnie zdobycie stolicy przez wojska bolszewickie miało być kluczem do zwycięstwa nad Polską. Miasto było bezpośrednim zapleczem działań wojennych, ważnym węzłem komunikacyjnym, ośrodkiem zaopatrzeniowym, a jednocześnie strategicznym celem najeźdźców. Na terenie Warszawy trasa szlaku obejmuje 12 miejsc, w tym muzea i pomniki upamiętniające bohaterstwo polskich żołnierzy.

► **Ossów** – 14 sierpnia 1920 r. na błoniach tej niewielkiej wioski rozegrała się batalia uznana za jedno z najważniejszych wydarzeń Bitwy War-

szawskiej. Tutaj, na Równinie Wołomińskiej, około 20 km od centrum Warszawy, Polacy zdolali powstrzymać marsz bolszewików na stolicę. Drewniany krzyż przy ul. Materewicza wyznacza miejsce, do którego doszła wówczas Armia Czerwona. Na dawnym polu walki znajduje się pomnik wzniesiony ku czci księdza Ignacego Skorupki, bohaterskiego

Twierdza Modlin

kapelana, który zginął, zagrzewając żołnierzy do boju. Jego postać stała się symbolem determinacji i poświęcenia w służbie ojczyzny.

► **Radzymin** – w dniach 13-15 sierpnia 1920 r. miasto przechodziło z rąk do rąk. Odzyskanie go zostało okupione ciężkimi stratami i należało do przełomowych momentów kampanii. Oddalony o 2 km od centrum cmentarz wojсковy należy do najważniejszych miejsc pamięci narodowej.

► **Twierdza Modlin** – jedna z największych i najlepiej zachowanych w Polsce fortec została wzniesiona u ujścia Narwi do Wisły. Podczas wojny z bolszewikami stanowiła zaplecze i bazę zaopatrzeniową. Podczas Bitwy Warszawskiej wojsko polskie obroniło ją, ponosząc poważne straty.

► **Zakroczym** – w czasie Bitwy Warszawskiej miasto odgrywało istotną rolę w przegrupowaniu wojsk polskich podczas działań nad Wkrą. W walkach o Zakroczym uczestniczył (w stopniu majora) późniejszy francuski generał Charles de Gaulle.

► **Płock, Borkowo, Serock, Wyszaków, Mińsk Mazowiecki** – epizody związane z obroną każdego z tych miast miały kolosalne znaczenie dla ostatecznego wyniku Bitwy Warszawskiej i całej obronnej kampanii 1920 roku. Na okolicznych cmentarzach znajdują się mogiły poległych w walce żołnierzy, a w miejscowych muzeach można oglądać pamiątki tamtych wydarzeń.

► **Sulejówkę** – podwarszawska miejscowość, w której mieszkał marszałek Józef Piłsudski. Z Sulejówką związane były także inne osobistości II

Rzeczypospolitej: Ignacy Paderewski, Jędrzej Moraczewski, Stanisław Grabski, Maciej Rataj. W Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku znajdują się m.in. pamiątki związane z okresem wojny z bolszewikami. A nieopodal, na skwerze Niepodległości, stoi pomnik Józefa Piłsudskiego.

SZLAK BITWY WARSZAWSKIEJ 1920

przewodnik turystyczny

POWIAT PŁOŃSKI smakowity kęs Mazowsza

Bazylika Zwiastowania NMP w Czerwińsku nad Wisłą

Do Płońska z Warszawy jest godzina drogi samochodem. Blisko i ciekawie zarazem: zabytki, szlaki turystyczne, mazowieckie krajobrazy, regionalna kuchnia i wiele propozycji dla tych, którzy lubią aktywnie spędzać wolny czas. Czy aby nie będzie nudno? Płonne obawy!

Powiat położony na rolniczej Wysoczyźnie Płońskiej zajmuje powierzchnię niemal 1,4 tys. km². Równinne pejzaże urozmaica łańcuch polodowcowych wzgórz, zwanych morenami płońskimi, które ciągną się równolegle do doliny Wisły poniżej ujścia Narwi. Sercem powiatu jest Płońsk – wczesnośredniowieczny gród książęcy i kasztelański, a od pierwszej połowy XVI w. miasto królewskie. Płońsk rozwijał się i bogacił dzięki dogodnemu położeniu na szlaku handlowym z Litwy do Prus. Współcześnie nadal jest ważnym węzłem komunikacyjnym i w pełni korzysta z tak sprzyjającej lokalizacji.

Stary młyn na Wkrze w Jorcu

Jednym tchem

Co zatem warto tu zwiedzić, zobaczyć i czego doświadczyć? Wśród zabytków króluje z pewnością dostojna XII-wieczna Bazylika Zwiastowania NMP wraz z zespołem pałacowo-parkowym w Czerwińsku nad Wisłą. Historia tej ziemi przetrwała także

Izba Pamiątkowa Guzikarstwa w Sochocinie

Pałac w Zdunowie, gmina Żałuski

w szlacheckich dworach i pałacach ziemiańskich harmonijnie wkomponowanych w północnomazowiecki krajobraz. W dworku Wejherów w Poświętnem przebywał przyszły noblista Henryk Sienkiewicz, a związki znanego pisarza z regionem można odkrywać, przemierzając Szlak Sienkiewiczowski.

Jako że powiat to gospodarski, to i agroturystyka jest jego mocną stroną. Nie ma jak sielski-anielski rodzinny wypoczynek na mazowieckiej wsi: święty spokój, gościnna atmosfera i parada wiejskich atrakcji zapewnione, a i swojskich specjałów można pokosztować, ot choćby takich jak pajda chleba pieczonego na zakwasie ze smalcem z jabłkiem, plastrem świeżego sera albo pachnącej igliwem wędliny. No pycha! A na rozgrzewkę i dobre trawienie aromatyczna nalewka na orzechach.

Historia guzik warta

W powiecie są też niebanalne atrakcje, choć może nie powszechnie znane. Jedną z nich są... guziki. 10 km od Płońska nad Wkrą położony jest Sochocin, dziś wieś, ale swego czasu znaczne miasto z nadania księcia Janusza I. Przemysł odzieżowy dziarsko rozwijający się w Łodzi i Warszawie w drugiej połowie XIX w. dramatycznie potrzebował guzików. Okazję do zrobienia interesu wyczuli sochocińscy Żydzi, a w ślad za nimi inni. Z czego robiono guziki? Otóż z muszli wylawianych początkowo z rzeki Wkry. Guzikarskim biznesem trudniło się kilkaset osób, całe rodziny, można rzec guzikowe klany. W domostwach terkotały borownie, tokarnie i dziurkarnie, a solidne wyroby trafiały nawet do odbiorców z Petersburga. Spuściznę dawnej prosperity prezentuje przebogata ekspozycja w Izbie Pamiątkowej Guzikarstwa – nigdzie więcej o Sochocinie i wytwarzaniu guzików się nie dowiedziecie!

Jesień w kajaku

A jak już jesteśmy w Sochocinie, to bez względu na porę roku warto spłynąć

Rzeka Wkra w Jorcu

Izba Pamiątkowa Guzikarstwa w Sochocinie

kajakiem Wkrą. Rzeka to malownicza i jak sama nazwa wskazuje (z litewskiego vingrus – kręty), „wygina śmiało ciało”. Wkra niejedno ma imię, a na długości blisko 250 km potrafi pokazać pazur albo i dwa. Jednak spływ z Sochocina do Jońca to 17,5 km wodniackiej przygody w sam raz dla początkujących i dzieciątch kajakarzy. Organizatorzy spływu zadbają o sprzęt i transport, a jak potrzeba, to także o wyżywienie i nocleg. Nie musimy turbować się trudnościami czy niebezpieczeństwami rzeczniczego szlaku, można więc oddać się przyjemnej kontemplacji okolicy, a jak zmarzniemy – rozpalic ognisko i upiec kiełbaski. Nawet jeśli pagaj mamy pierwszy raz w ręce, wycieczka nie powinna nam zająć więcej niż 6 godzin. Po drodze jest tylko jedna przeszkoda – tak dla rozgrzewki – przenoska przy elektrowni w Bołecinie. Zatem na pokład i wiosła w dłoń!

Wszystkie informacje potrzebne turystę:
www.powiat-plonski.pl

Info

ŁOMŻA, miasto nader przyjemne

Łomża szczyci się tysiącletnią historią i prawami miejskimi od blisko 600 lat. Jej początki wiążą się z warownią, która strzegła w średniowieczu przeprawy przez Narew na granicy z Litwą. Malownicze położenie na wysokim brzegu sprzyja dziś rozwojowi turystyki.

W sąsiedztwie rozciąga się Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Niedaleko stąd do parków narodowych Biebrzańskiego i Narwiańskiego. Okolice są więc oazą dziewiczej przyrody, ostoją licznych gatunków ptaków i zwierząt – łosi, jeleni i saren, a nawet kryjącego się w mrokach nocy rysia. Łagodnie pofalowany teren otulają lasy, poprzecinane rozległymi połaciami uprawnych pól i łąkami pełnymi kwiatów.

Brama Napoleona i 400-letnie liceum

Łomżyńska katedra jest najstarszą gotycką świątynią w tej części Mazowsza. Na Starym Rynku wznosi się ratusz, a nieopodal pałac biskupi. Do ciekawych zabytków należą dawne gmachy Kasy Przemysłowców i Banku

Kredytowego oraz usytuowane na obrzeżach Starówki zespoły klasztorne kapucynów i benedyktynek. Oryginalnym obiektem jest „brama Napoleona”, którą cesarz przekroczył osobiście w 1812 r., prowadząc wojska na Moskwę. Nieopodal Kamiennych Schodków wybudowanych w 1900 r. przy ulicy Krzywe Koło wznosi się dom, w którym mieszkał Stefan Wyszyński. Późniejszy Prymas Tysiąclecia pobierał nauki

w łomżyńskiej szkole, jednej z najstarszych w Polsce. Liceum im. Tadeusza Kościuszki istnieje od 1614 r.

Rodzinne miasto Hanki Bielickiej

Na ulicy Farnej ma swoją ławeczkę Hanka Bielicka. W repertuarze powszechnie lubianej aktorki była piosenka ze słowami: „Jeśli zdolny, uczony, to z Łomży”... Pobrmiewały w niej autobiograficzne nuty, bo stąd się wywodziła. Jej portret z wielkim autografem zdobi siedzibę Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej. Miasto uhonorowało ją dwoma rondami. W liceum, w którego murach ukończyła żeńskie gimnazjum, znajduje się aula jej imienia. A w Saloniku Hanki Bielickiej, który osobiście otwierała w Centrum Katolickim, odbywa się doroczny Konkurs Krasomówczy „Radość spod kapelusza”. Są tam także związane z jej życiem pamiątki – stroje, meble i oczywiście ukochane kapelusze. Hanka Bielicka urodziła się 100 lat temu i miasto obchodzi ten jubileusz uroczystie. Przygotowano specjalny stempel z jej słynnym kapeluszem, który można otrzymać w Urzędzie Miasta. A Poczta Polska we współpracy z lokalnymi władzami wydała karty okolicznościowe i znaczki pocztowe z wizerunkiem słynnej łomżnianki.

Festiwale muzyczne, filmowe i teatralne

Pamiątki przeszłości prezentują bogate ekspozycje muzeów: północno-mazowieckiego i diecezjalnego. Współczesne oblicze Łomży kreują oryginalne wydarzenia kulturalne. „Wirująca Strefa” to festiwal organizowany z inicjatywy CT Group, mistrzów świata i Europy w breakdance. Podczas anglojęzycznego festiwalu muzyki filmowej „Soundtrack” swoje możliwości prezentują młodzi piosenkarze z całej Polski. Do stałych punktów kalendarza imprez należą: Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Walizka”,

festiwal „Sacrum et Musica” oraz koncerty Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego. Pobliskie Drozdowo jest rodzinną miejscowością wybitnego kompozytora. Ciekawe imprezy to również Muzyczne Dni Drozdowo-Łomża oraz Gościniec Łomżyński. Wielką gratką dla miłośników wiatrakowców, modelotni i samolotów ultralekkich są odbywające się co roku Mistrzostwa Mikrolotowe.

Powody, dla których Łomżę się chętnie odwiedza, można mnożyć. Ale do miasta nad Narwią chętnie się także powraca, bo to takie małe miasto w głębi serca.

Urząd Miejski w Łomży:
Stary Rynek 14, 18-400 Łomża
tel. + 48 (86) 215 67 00
faks + 48 (86) 216 45 56
e-mail: ratusz@um.lomza.pl; www.lomza.pl

Info

KOLEJE MAZOWIECKIE

Gwarancja udanej podróży

Podróżowanie koleją ma wiele plusów. Pozwala odpocząć od siedzenia za kółkiem, uniknąć korków i jest bardziej ekologiczne niż transport drogowy. Sprawdzasz rozkład jazdy, kupujesz bilet i w drogę. No właśnie, kupujesz bilet... taniej, dzięki ofercie specjalnej na wybrane połączenia Kolei Mazowieckich.

Oferta zainteresuje przede wszystkim pasażerów regularnie podróżujących na objętych nią trasach, ale również nie pozostawi obojętnymi okazjonalnych turystów. Zniżka obejmuje zarówno bilety jednorazowe, jak i odcinkowe miesięczne imienne. Mogą z niej skorzystać osoby nabywające bilety zarówno w taryfie normalnej, jak i te z ustawowymi ulgami. Po prostu dla wszystkich jest taniej! Do wyboru jest sześć połączeń:

► **Radom – Drzewica.** W tej czterotysięcznej miejscowości położonej wśród Wzniesień Południowomazowieckich nad Drzewiczką od 1886 r. mieści się siedziba firmy „Gerlach”, znanego producenta akcesoriów ku-

chennych. Warto zwiedzić ruiny XVI-wiecznego zamku wzniesionego przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Macieja Drzewickiego.

► **Radom – Pionki.** Miasto położone w otoczeniu Puszczy Kozienickiej zachęca do aktywnego spędzania wolnego czasu i wypoczynku na świeżym powietrzu. Ciekawostką turystyczną

Radom

Wnętrze elektrycznego zespołu trakcyjnego

Ruiny zamku w Drzewicy

Pałac w Otwocku Wielkim

jest Izba Pamięci Płyty Winyłowej – nieprzypadkowo, bo przecież Pionki za czasów PRL-u były znane z produkcji „czarnych płyt” (zakłady „Pronit”).

► **Warszawa-Włochy – Warszawa-Rembertów** (oferta specjalna dotyczy tylko podróżujących z biletami jednorazowymi w godz. 10-15 i 18-22). Stację Rembertów założono w 1866 r. na linii Kolei Warszawsko-Terespolskiej. Dziś ta jedna z najbardziej zielonych dzielnic stolicy jest popularnym terenem rekreacyjno-sportowym; okoliczne lasy przecinają liczne szlaki turystyczne.

► **Warszawa Wschodnia – Płock/Gostynin.** Płock usytuowany nad Wisłą jest jedną z najstarszych miejscowości na Mazowszu, o czym świadczą liczne zabytki. Warto obejrzeć arcykierawe ekspozycje w Muzeum Mazowieckim i pospacerować po Starym Mieście.

► **Gostynin,** dawne miasto królewskie, jest bramą do Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i najbliższego Warszawy pojezierza.

► **Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria.** XIII-wieczna miejscowość o zachowanym średniowiecznym układzie urbanistycznym chlubi się barwną

historią i wieloma zabytkami, wśród których należy zwrócić uwagę na te związane z kulturą żydowską.

► **Warszawa Zachodnia – Otwock.** Miejscowość sanatoryjno-uzdrowiskowa nad Świdrem położona w sąsiedztwie sosnowych lasów Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. W sam raz na weekendowy odpoczynek od gwaru wielkiego miasta.

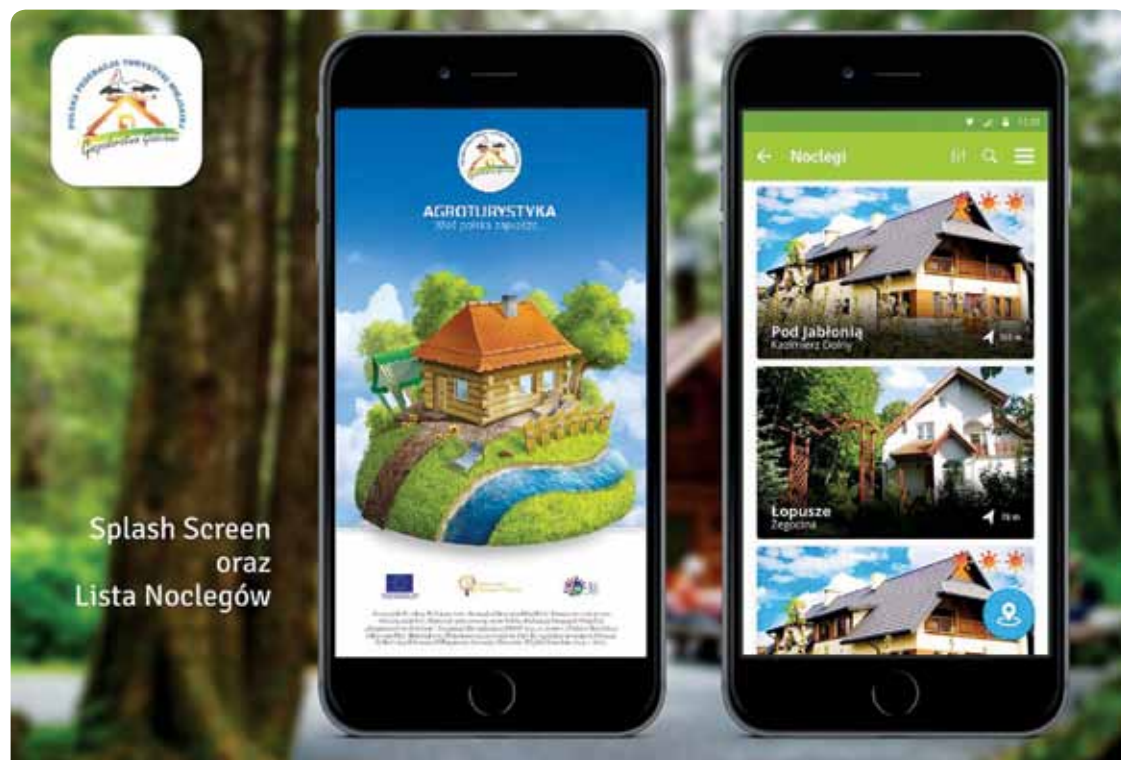

„Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o.
ul. Lubelska 26, 03-802 Warszawa
www.mazowieckie.com.pl

Info

Płock

Wieś polska zaprasza Aplikacja mobilna

Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” oddaje do rąk użytkowników niezwykle poręczne narzędzie informacyjno-promocyjne – aplikację mobilną przystosowaną do współpracy z systemami Android, iOS oraz Windows Phone.

Nazwa aplikacji „Wieś Polska Zaprasza” koncentruje uwagę użytkowników na atutach spędzania czasu w plenerze, na polskiej prowincji, gdzie – korzystając z usług gospodarstw agroturystycznych – można się cieszyć nieskażonym środowiskiem, uprawiać aktywne formy wypoczynku i kosztować tradycyjnych potraw lokalnej kuchni. Aby obudzić zainteresowanie turystyką w obszarach wiejskich, zwiększyć liczbę gości i wydłużyć ich czas pobytu na wsi, PFTW „Gospodarstwa Gościnne” pragnie tą drogą przekazywać aktualne i pełne informacje o wszelkich atrakcjach turystycznych i imprezach, jakie oferuje wieś polska. Wykorzystanie współczesnych możliwości technicznych jest także najprostszym sposobem promocji regionów mniej dotychczas znanych, wciąż jeszcze „czekających na odkrycie”.

Aplikacja „Wieś polska zaprasza” wykorzystuje moduł GPS konkretnego urządzenia, lokalizując użytkownika oraz najbliższe powiązane z tą lokalizacją obiekty na terenie całego kraju. Bazuje przy tym na ogólnodostępnych podkładach Google Maps oraz Open Street Maps w układach: drogowym, satelitarnym i hybrydowym.

Aplikacja zawiera następujące moduły: **NOCLEGI** – z bazą noclegową w całej Polsce, **KALENDARZ IMPREZ** w układzie regionalnym, **ATRAKCJE**, gdzie każdy rekord jest prezentowany w formie wizytówki z opisem, zdjęciami, kontaktem i pozycją na mapie, **AKTUALNOŚCI** ze strony www.agroturystyka.pl, moduł formularzowy „zapytaj o termin”, przycisk „oceni”

pozwalający na zaopiniowanie prezentowanej pozycji, przyznanie jej gwiazdek oraz moduł informacyjno-techniczny „o aplikacji”.

Estetyczną stronę główną zatytułowaną **AGROTURYSTYKA** „Wieś polska zaprasza” poprzedza Splash Screen z atrakcyjną grafiką nawiązującą do sielskiego charakteru polskiej prowincji oraz z logotypami partnerów i sponsorów projektu w dolnej części ekranu.

Ze strony głównej, dzięki czytelnemu interfejsowi, można przejść bezpośrednio do modułu, którym jesteśmy zainteresowani. W dolnej części ekranu znajdują się cztery ikony: **NOCLEGI**, **KALENDARZ IMPREZ**, **AKTUALNOŚCI** albo **ATRAKCJE**. W górnej części ekranu pod ikonką w kształcie literki „i” znajdują się informacje o aplikacji.

Gdy wybierzemy moduł **NOCLEGI**, otworzy się ich lista ułożona w formie wizytówek ze zdjęciem i lokalizacją obiektu. Wybór konkretnej wizytówki wywoła ekran z prezentacją anonsowanego obiektu i możliwością zapytania o termin. Skorzystanie z opcji wyszukiwanie (lupka) prowadzi do interaktywnego formularza, pozwalającego określić preferencje użytkownika, jeśli chodzi o terminy, kategorie, ceny itp. Przycisk **POKAŻ KWATERY** pozwala na przeanalizowanie listy obiektów spełniających zadane kryteria, a w dalszej kolejności do opisów konkretnych obiektów, kontaktu i dokonania rezerwacji.

KALENDARZ IMPREZ posiada podobny interfejs. Wizytówki ze zdjęciami anonsują imprezy w układzie chronologicznym. Opcja wyszukiwania pozwala wybrać imprezy według miejsca lub charakteru, a następnie zapoznać się ze szczegółowym opisem.

ATRAKCJE także prowadzą przez sekwencję ekranów od wizytówek do detali. Na ekranie z detalami atrakcji oznaczone piktogramami przyciski pozwalają wybrać od razu połączenie telefoniczne lub e-mail, przejście do nawigacji GPS itp.

AKTUALNOŚCI prezentują bieżące wydarzenia – ogólnie, a po dokonaniu wyboru ze wszystkimi szczegółami, odniesieniem do kalendarza imprez i mapy.

W aplikacji możliwy jest wybór języka interfejsu (polski/angielski), a wszystkie moduły są ze sobą tak powiązane, że można łatwo przechodzić z każdego z nich do potrzebnych informacji zawartych w modułach pozostałych. Do szczegółowych informacji można także dotrzeć z miejsc oznaczonych na mapie. Współpraca aplikacji z GPS-em ułatwia odnalezienie powiązań między obiektami noclegowymi, aktualnościami, atrakcjami i imprezami oraz – w razie potrzeby – uruchomienie nawigacji. Z aplikacji można korzystać także w trybie off-line. Aktualizacji bazy atrakcji kwater i imprez można dokonywać automatycznie bądź jedynie na życzenie użytkownika, np. tylko wtedy, gdy korzystamy z hot spotów wi-fi. Na tym samym ekranie można dokonać wyboru opcji korzystania z mapy – on-line lub off-line – poprzez proste odznaczenie w okienku wyboru. Osobny wybór wiąże się z korzystaniem i aktualizacją bazy zdjęć dostępnych dzięki aplikacji.

INFO

Aplikacja jest dostępna bezpłatnie na stronie www.agroturystyka.pl oraz na stronach stowarzyszeń agroturystycznych i partnerów Federacji dla użytkowników smartfonów z systemami operacyjnymi Android 4.0 i wyższych, iOS 7.0 oraz Windows Phone 8.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. Materiał opracowany przez Polską Federację Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Schematu II Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

SIERPC – Mazowieckie Boże Narodzenie

Boże Narodzenie trwało niegdyś od Wigilii do Trzech Króli. Na święta przystrajano izbę, przygotowywano nieparzystą liczbę potraw. Po wieczerzy wigilijnej śpiewano kolędy i oczekiwano na pasterkę. Polskie tradycje świąteczne przybliży wystawa „Boże Narodzenie na Mazowszu” prezentowana w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu

Święta Bożego Narodzenia, nazywane niegdyś Godami, poprzedza Adwent, czyli oczekiwanie na przyjście na świat Chrystusa. W tradycji chrześcijańskiej to czas wyciszenia i postu (bezmieśna dieta obowiązywała co najmniej dwa razy w tygodniu – w środy i piątki). Nie urządzano wesel i tańców, bo trzeba było w pokorze doczekać narodzin Jezusa. Zanim weszło słońce, ludzie szli do kościoła na roraty – nabożeństwo, które podkreśla czujność w oczekiwaniu na przyjście Zbawiciela.

Przygotowania

Na mazowieckiej wsi grudniowe dni upływały na pracach gospodarskich. Mężczyźni młócili zboże, kręcili słomiane powrósta, opatrywali sanie na zimę, rąbali drewno. Kobiety zaś były zajęte darcie pierza i przedzeniem na kołowrotkach. W średniozamożnych i bogatych domach bito wieprze.

Z mięsa kilka dni przed Bożym Narodzeniem przygotowywano: kaszanki, salcesony, kielbasy i szynki. W ostatnim tygodniu adwentu gospodynie z pomocą dzieci sprzątały w domu, wietrzyły pościel i odzież wierzchnią. Przystrajały odświętnie izby: u sufitu wieszały pająki, czyli ozdoby ze słomy i kolorowej bibuły, na ramy obrazów nakładały korony z papierowych kwiatów.

Aby nie zabrakło chleba

W Wigilię, kiedy wszystko było już wysprzątane, ubierano choinkę. Zwyczaj przystrajania świątecznego drzewka pojawił się na Mazowszu na początku lat 20. XX w., najpierw w bogatych domach. Choinki dekorowano piernikami, jabłkami, własnoręcznie wykonanymi ozdobami ze słomy i bibuły, szyszkami, orzechami, łańcuchami. Szczyt drzewka wieńczył duży anioł z bibuły. Jeszcze do I wojny stawiano w izbie snopy żyta o grubych i długich kłosach, co miało zapewnić dobre plony w następnym roku. Pod obrus wkładano siano, czasem rozścielano je dokoła ławy, aby upodobnić wygląd izby do stajenki betlejemskiej. Niektórzy na czas wieczerzy obwiązywali nogi stołu łańcuchem, „żeby chleb się domu trzymał”, a czasem pod stołem gospodarz umieszczał lemiesz od pługa, „żeby krety nie psuły roli”.

Wyjątkowy dzień

W Wigilię zachowanie domowników było podporządkowane różnym nakazom i zakazom. Należało wcześniej wstać, aby w nadchodzącym roku nie być leniwym. Starano się nie kłócić, nie pożyczać rzeczy, być dla innych miłym i nie próżnować, bo „jakiś w Wigilię, takiś przez rok cały”. Dzieci nie mogły niczego przeszkrobać, bo lanie i płacz w tym dniu zapowiadały to samo w roku przyszłym. Drwa na opał należało przynieść do domu dzień wcześniej – mówiono: „Kto w Wigilię drewno nosi, ten robactwo do domu znosi”. Nawet dzisiaj starsi mieszkańcy wsi zwracają uwagę na to, kto pierwszy spoza domowników przekroczy próg domu. Odwiedziny mężczyzny – zapowiadały szczęście, natomiast kobiety mogły sprowadzić nieszczęście. Jeszcze w okresie międzywojennym na wschodzie Mazowsza zdarzało się, że gospodynie zobaczywszy zbliżającą się sąsiadkę, wychodziły przed dom i wygrażały jej miotłą, by nie zechciała ich odwiedzić.

Wigilijna kolacja

Do wieczerzy zasiadano, gdy na niebie pojawiła się pierwsza gwiazda. Tradycyjnie na mazowieckich stołach gościły postne potrawy: kapusta z gro-

chem, kapusta z grzybami na oleju, śledzie, kluski z makiem, zupy owocowe i barszcz grzybowy oraz pierogi z kapustą i grzybami. Dbano, aby na stole znajdowała się nieparzysta liczba potraw (im bogatszy dom, tym było ich więcej). Po krótkiej modlitwie i przełamaniu się opłatkiem należało spróbować każdego dania, aby nie zabrakło go w przyszłości. Potem śpiewano kolędy i oczekiwano na pasterkę. Mężczyźni udający się na mszę przepasywali się słomianymi powróstami (zwyczaj utrzymał się do początku XX w.). Po powrocie z kościoła zdejmowali powrósta i przewiązywali nimi drzewka owocowe.

Prezenty i wróżby

Zwyczaj obdarowywania się prezentami zaczął się upowszechniać w latach 20. XX w. Najczęściej były to pieniądze lub drobne przedmioty, np. grzebyk, szczyryk, wstążka, spinka do włosów, chustka, słodkie bułki przywiezione z miasta. Tego wieczoru nie mogło zabraknąć wróżb i zabiegów magicznych mających zapewnić dostatek i szczęście w zbliżającym się nowym roku. Domownicy wyciągali żdźbła siana spod obrusa i po ich wyglądzie wróżyli zdrowie na nadchodzący rok. Zielone żdźbło przynosiło temu, kto je wyciągnął, doskonale samopoczucie. Natomiast wysuszone lub połamane – wróżyło ciężką chorobę. 25 grudnia upływał w gronie najbliższych. Dopiero nazajutrz odwiedzano dalszą rodzinę i sąsiadów, wtedy też po domach zaczęli chodzić kołędnicy. Na Mazowszu najbardziej popularne były: grupa z gwiazdą, dziad z kozą, chłopcy lub mężczyźni z szopką, Trzej Królowie oraz dająca przedstawienia malownicza grupa Herodów.

Info

Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, ul. G. Narutowicza 64. **Dojazd:** pociągiem lub autobusem

Czynne: cały rok, w okresie od listopada do marca od wtorku do niedzieli w godz. 9-15

Bilety: każda niedziela i święto od 1 maja do końca września: 16 zł (normalny), 11 zł (ulgowy), rodzinny (43 zł); pozostałe dni w roku: normalny/ulgowy/rodzinny – 13/8/34 zł

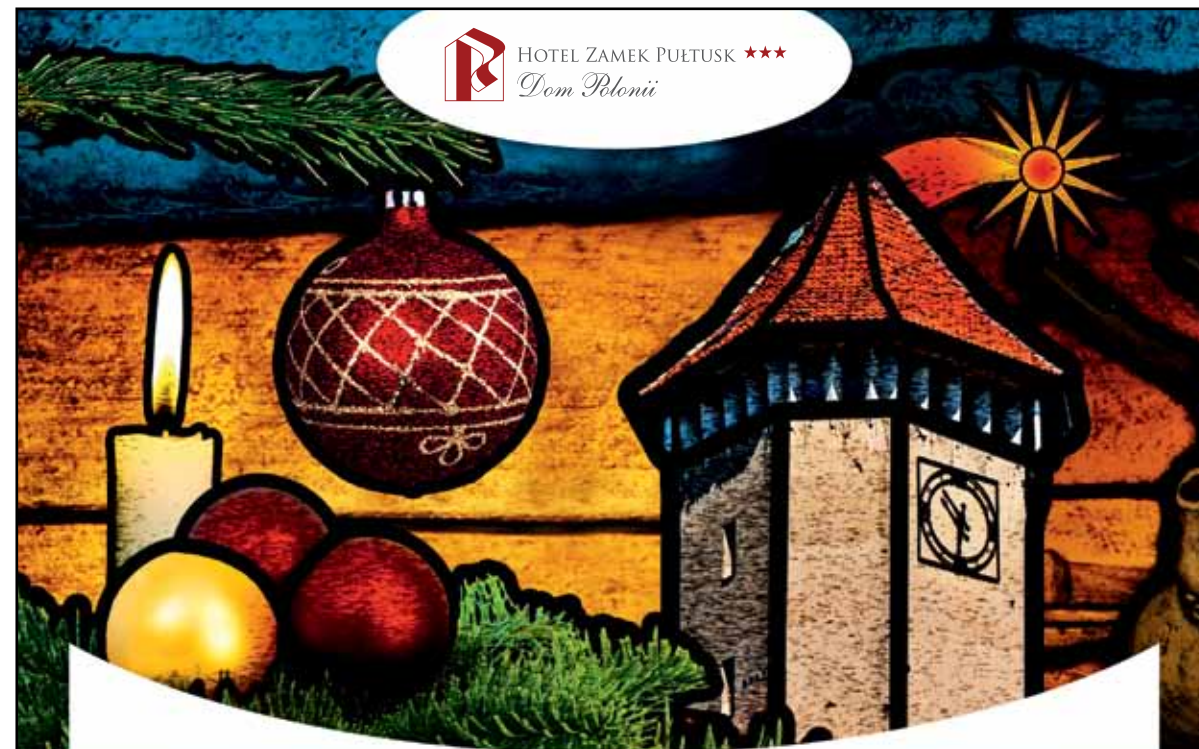
www.mwmskansen.pl, skansen@mwmskansen.pl

foto: D. Krześniak (8 szt.)

Ekspozycja

Obrzędy związane z obchodami świąt Bożego Narodzenia przybliża wystawa „Boże Narodzenie na Mazowszu” prezentowana od połowy grudnia do końca lutego w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu. Liczące ponad sto lat wnętrza dziesięciu wiejskich chałup zostały świątecznie zaaranżowane. Starsze chałupy w skansenie mają surowszy wystrój. Na stołach goszczą skromniejsze wigilijne posiłki, w kątach stoją snopy zboża. W nowszych izbach są prezentowane choinki z różnych okresów z ręcznie robionymi strojnymi ozdobami.

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W ZAMKOWYCH KOMNATACH

Pakiet I 24-25.12.2015 r. 2-dniowy pakiet dla 1 osoby w cenie - 325,00 zł obejmuje:

- ★ nocleg w pokoju 2-osobowym (1 doba)
- ★ świąteczne śniadanie w restauracji zamkowej
- ★ obiad w dniu 25.12.2015r.
- ★ spotkanie z Mikołajem i upominek świąteczny
- ★ uroczystą wieszczkę wigilijną

Pakiet II 24-26.12.2015 r. 3-dniowy pakiet dla 1 osoby w cenie - 520,00 zł obejmuje:

- ★ nocleg w pokoju 2-osobowym (2 doby)
- ★ dwa świąteczne śniadania w restauracji zamkowej
- ★ spotkanie z Mikołajem i upominek świąteczny
- ★ uroczystą wieszczkę wigilijną
- ★ obiad w dniu 25.12.2015r.
- ★ grilla
- ★ słodki poczęstunek przy kominku (zamkowe ciasta, nalewki, kawa, herbata)
- ★ warsztaty kosmetyczne firmy MARY KAY (profesjonalne porady, zabiegi satynowe na dłonie, makijaż na twarz, możliwość zakupu produktów)

Pakiet III 24-27.12.2015 r. 4-dniowy pakiet dla 1 osoby w cenie - 680,00 zł obejmuje:

- ★ nocleg w pokoju 2-osobowym (3 doby)
- ★ trzy świąteczne śniadania w restauracji zamkowej
- ★ spotkanie z Mikołajem i upominek świąteczny
- ★ uroczystą wieszczkę wigilijną
- ★ obiad w dniu 25.12.2015 r.
- ★ obiadokolację w dniu 26.12.2015 r.
- ★ słodki poczęstunek przy kominku (zamkowe ciasta, nalewki, kawa, herbata)
- ★ grilla
- ★ warsztaty kosmetyczne firmy MARY KAY (profesjonalne porady, zabiegi satynowe na dłonie, makijaż na twarz, możliwość zakupu produktów)

- ★ Ustalone menu świąteczne zamkowych specjalów i przysmaków.
- ★ Pobyt dzieci do lat 5 bezpłatnie.
- ★ Dzieci do lat 10 – 50% zniżki.
- ★ Pokój zabaw dla najmłodszych.

Rezerwacje przyjmuje Recepcja Domu Polonii w Pułtusk

HOTEL ZAMEK PUŁTUSK * DOM POLONII**
06-100 Pułtusk, ul. Szkolna 11, tel. +48 23 692 9001/9002, fax +48 23 692 05 24
e-mail: recepcja@zamekpultusk.pl, www.zamekpultusk.pl

11 Mazowieckich Potraw Wigilijnych

Sledź w oleju

Składniki:

400 g filetów śledziowych w oleju, 2 łyżki musztardy, 1 łyżeczka miodu, 2 łyżeczki soku z cytryny, 1/2 łyżeczki świeżo zmielonego czarnego pieprzu, listek laurowy, ziele angielskie, 3/4 szklanki (180 ml) oleju lnianego lub innego roślinnego, 2 cebule

Mieszamy musztardę z miodem, 1/4 szklanki oleju, sokiem z cytryny i pieprzem. Śledzie wyjmujemy z oleju, kroimy na kawałki i układamy

na półmisku lub w słoiku, przekładając je aromatyczną zalewą (nie mieszamy śledzi z zalewą), cienko pokrojoną cebulą i polewając resztą oleju. Wstawiamy do lodówki na 1-2 dni.

Potrzez

Składniki:

2 szklanki kaszy jęczmiennej, najlepiej pęczaku

1 główka kapusty białej (najlepiej młodej)

2 pęczki botwiny (opcjonalnie)

3 buraki, 5 marchewek, koper i natka pietruszki

100 g masła

sól i pieprz do smaku

Kaszę jęczmienną gotujemy tradycyjnie w osolonej wodzie. Po ugotowaniu odstawiamy pod przykryciem w ciepłe miejsce na 20 minut. Kapustę szatkujemy, marchewkę kroimy w kostkę i wrzucamy razem do garnka, podlewamy niewielką ilością osolonej wody i gotujemy do czasu, aż warzywa staną się miękkie. W oddzielnym garnku gotujemy starte buraki i pokrojoną w kostkę botwinę.

Na koniec wszystkie składniki dokładnie mieszamy, dodajemy zieleninę i polewamy roztopionym masłem, przyprawiamy do smaku solą i pieprzem.

Żołnierzyki

Składniki:

20 podłużnych ziemniaków

10 dag suszonych grzybów

1 cebula

olej do smażenia

śmietana z mąką do zaprawienia

sól, pieprz

Ziemniaki obieramy, odkrawamy końce i zaczynając od jednej strony z odkrojonym końcem, wydrążamy jak najwięcej miąższu. Grzyby moczymy, gotujemy i drobno kroimy; wywar zachowujemy. Pokrojone grzyby smażymy na oleju, dodając drobno posiekaną cebulę, sól i pieprz. Wydrążone ziemniaki napełniamy masą grzybową i przykrywamy odkrojonymi końcami ziemniaków: można je spiąć wykałaczkami. W garnku o grubym dnie ustawiamy ziemniaki jeden obok drugiego, tak żeby się nie przewróciły, zalewamy grzybowym wywarem i gotujemy, aż będą miękkie. Na koniec wywar zaprawiamy wymieszaną z mąką śmietaną.

Pierogi z makiem

Składniki:

Ciasto: 1 kg mąki

1/2 szklanki oliwy

5 dag drożdży

szczypta soli

Nadzienie: 2 szklanki maku zmielonego z cukrem

Z podanych składników wyrabiamy ciasto drożdżowe, dolewając ciepłą wodę. Wałkujemy je na placki i szklanką wykrawamy krążki. Na każdym rozkładamy porcję maku, formujemy pierogi i smażymy w głębokim oleju. Gdy ostygną, posypujemy cukrem pudrem.

Śledzie w cieście

Składniki:

1/2 kg filetów śledziowych

Ciasto: 2 szklanki mąki, 2 dag drożdży

1/2 szklanki mleka, 1/3 szklanki wody

3 jajka

Śledzie zalewamy wodą i moczymy około 3 godzin. W tym czasie kilka razy zmieniamy wodę. Namoczone filety kroimy na kawałki. Przygotowujemy ciasto: drożdże rozpuszczamy w mleku. Wszystkie składniki łączymy i dokładnie mieszamy. Kawałki śledzi kolejno zanurzamy w cieście i smażymy na oleju. Podajemy na gorąco lub na zimno.

Pierogi z kapustą i grzybami

Składniki:

Ciasto: 4 szklanki mąki, 2 łyżeczki soli,

1 łyżka oleju, 2 szklanki ciepłej wody

Nadzienie: 200g suszonych grzybów

1 kg kiszzonej kapusty

sól i pieprz, 3 łyżki oleju, 1 cebula

Grzyby płuczemy, zalewamy zimną wodą i odstawiamy na 2-3 godziny. Następnie gotujemy, aż będą miękkie, doprawiamy solą i pieprzem. Kapustę gotujemy do miękkości z dodatkiem soli i dokładnie odciskamy. Grzyby odcedzamy. Odciskamy z wody i razem z kapustą miełamy w maszynce do mięsa (oczek o średnicy ok. 1 cm) lub drobno siekamy. Dodajemy pokrojoną w kostkę i zeszkoloną na oleju cebulę. Farsz dobrze wyrabiamy, doprawiamy solą i pieprzem oraz pozostałym wywarem. Z podanych składników wyrabiamy ciasto, dolewając ciepłą wodę. Wałkujemy je na placki i szklanką wykrawamy krążki. Na każdym rozkładamy porcję farszu i formujemy pierogi. Gotujemy we wrzątku, aż wypłyną.

Kotlety grzybowe

Składniki:

1 kg pieczarek

1 mała bułka

1/2 litra mleka

3 jajka

1 cebula

20 dag tartej bułki

sól, pieprz

Pieczarki gotujemy w wodzie przez 30 minut, odcędzamy i siekamy lub trzemy na tarce. Dodajemy namoczoną w mleku bułkę, usmażoną cebulę, 2 żółtka, 10 dag tartę bułkę i pianę ubitą z 2 białek. Mieszamy i doprawiamy do smaku solą i pieprzem. Pozostałe jajko lekko ubijamy. Z masy grzybowej formujemy kotlety, obtaczamy w jajku, następnie w pozostałej tartę bułce i smażymy na oleju.

Sernik wigilijny

Składniki:

2 szklanki mąki pszennej, 3 jajka, 2 żółtka, 1/2 szklanki cukru pudru, łyżeczka proszku do pieczenia, 3/4 kostki margaryny, 1 kg zmielonego białego sera, 1 torebka budyniu waniliowego, 1 torebka cukru waniliowego, 1/4 kostki masła, 1/2 szklanki cukru, szczypta soli

Do misy przesiewamy mąkę z proszkiem do pieczenia, dodajemy margarynę, cukier puder, żółtka i 1 jajko, zagniatamy ciasto. Ciasto owijamy w folię spożywczą i wkładamy do lodówki na godzinę. Ser mieszamy z budyniem, 2 żółtkami, masłem, cukrem i cukrem waniliowym. Białka ubijamy ze szczyptą soli na sztywną pianę i dodajemy do masy serowej. Schłodzone ciasto wałkujemy i układamy nim natłuszczoną i oprószoną mąką formę, dookoła robimy rant. Pieczemy 20 minut, następnie układamy na gorące ciasto masę serową i pieczemy jeszcze ok. 50 minut.

Karp wędzony z masłem czosnkowym

Składniki:

1 karp (najlepiej o wadze 2,5 do 3 kg), sól, pierz, listek laurowy, ziele angielskie, cytryna, olej

Składniki masła czosnkowego:

pół kostki masła stołowego lub oeski, 2-3 ząbki czosnku, sok z połowy cytryny

1 łyżka białego wina wytrawnego lub półwytrawnego, szczypta soli

Karpia sprawiamy, dokładnie czyszcimy, filetujemy i odstawiamy do stężenia na 2 godziny. Naciepamy przyprawami, lekko skrapiamy sokiem z cytryny i olejem, wstawiamy do lodówki najlepiej na 24 godziny. Przygotowujemy wędzarkę, filet układamy na rusztach skórą do dołu, żeby nie wywijala się pod wpływem temperatury. Wędzimy powoli dymem z drewna liściastego, najlepiej olchowego. Temperatura w wędzarce nie powinna przekraczać 75°C. Wędzimy do osiągnięcia bursztynowego koloru, a temperatura wewnątrz fileta powinna osiągnąć 70-72°C.

Masło czosnkowe: Czosnek obieramy i rozcieramy na miazgę lub drobniutko siekamy. W misce łączymy ogrzane do temperatury pokojowej masło z czosnkiem, skrapiamy sokiem z cytryny, dodajemy białe wino, lekko solimy i dokładnie mieszamy do połączenia składników.

Uszka do barszczu

Składniki:

40 g suszonych borowików, 1 szklanka wody, 3 cebulki, 2 łyżki masła, sól i drobno zmielony pieprz

Do garnka wkładamy grzyby, zalewamy szklanką wody i gotujemy około 30 minut. Cebulę siekamy w kosteczkę i podsmażamy na patelni z dodatkiem masła przez 5-6 minut, mieszając, tak by ją zeszklić, nie rumieniąc. Przecedzamy ugotowane grzyby, siekamy je i doprawiamy solą oraz świeżo zmielonym pieprzem. Dodajemy przestudzoną cebulkę i mieszamy. Przygotowujemy ciasto takie jak na pierogi, ale wałkujemy na cieńsze placki.

Barszcz wigilijny

Składniki:

2 kg czerwonych buraków, 40 g suszonych borowików, 1 cebula, 1 ząbek czosnku

1/2 korzenia selera, 1 jabłko, sól i pieprz, 3 listki laurowe

4 ziela angielskie, 10 ziaren pieprzu

Do garnka wlewamy 500 ml wody i wsepujemy suszone borowiki. Nad palnikiem opalamy nieobraną cebulę, po czym kroimy ją na pół i dodajemy do grzybów. Stawiamy na małym ogniu, po zagotowaniu zmniejszamy ogień do minimum, przykrywamy i gotujemy jeszcze około 25 minut. Do wywaru dodajemy liście laurowe, ziele angielskie i pieprz ziarnisty. Buraki, jabłko i selerę myjemy, obieramy ze skórki, ścieramy na tarce lub siekamy i wkładamy do dużego garnka. Wlewamy 2,5 litra wody oraz wywar z grzybami. Przykrywamy garnek i gotujemy około 20 minut. Dodajemy wywar grzybowy pozostały po uszkach. Doprawiamy do smaku solą, pieprzem, cukrem oraz czosnkiem. Ważne: następnego dnia lub przed podaniem podgrzewamy na małym ogniu, próbujemy i w razie potrzeby jeszcze doprawiamy.

BROWAR W CIECHANOWIE

Najstarszy browar Mazowsza

Browar w Ciechanowie jest małym browarem z XIX wieku położonym nad Łydynią w sąsiedztwie Zamku Książąt Mazowieckich. Jest to jeden z nielicznych browarów w Polsce, który warzy swoje piwa przy użyciu naturalnego procesu fermentacji w otwartych kadziach. Na przestrzeni lat w ciechanowskim browarze często po raz pierwszy w Polsce warzono nowe style piwa. Także po tym, jak Browar Ciechan w 2002 roku trafił w ręce Marka Jakubiaka, browar wielokrotnie kreował nowe trendy na rynku.

Uznanie i miano gwiazdy wśród piw niszowych zdobył Ciechan Wyborny, przyczyniając się do powstania mody na piwa niepasteryzowane. Rozszerzeniem pojęcia niepasteryzowane jest wprowadzone i spopularyzowane przez Browar Ciechan określenie piwa nieutrwalone, które w swojej definicji zawiera brak utrwalania oraz mikrofiltracji, która mimo braku pasteryzacji, jest procesem wyjaławiającym piwo.

W 2004 roku rozszerzono ofertę o Porter oraz pierwsze w Polsce piwo Miodowe, produkowane przy użyciu wyłącznie naturalnego miodu z polskich pasiek. Ciechan Miodowe dokonało rewolucji na rynku piwnym, zdobywając serca rzeszy zwolenników złocistego trunku bez intensywnej chmielowej goryczki. W ciągu kolejnych lat portfolio rozszerzono o Pszeniczne, napój bezalkoholowy Krzepiak, Porter o ekstrakcie 22 BLG i Lagerowe.

Kolejne produkty są odpowiedzią na zapotrzebowanie klientów na naturalne piwa otrzymywane tradycyjnymi metodami i warzone bez chemicznych utrwalaczy. Browar Ciechan z roku na rok notuje zwiększenie zainteresowania konsumentów oraz zapotrzebowanie na obecność w sklepach wielkopowierzchniowych, przy zachowaniu około 80% sprzedaży małych sklepów

osiedlowych zaopatrywanych przez własny kanał dystrybucji. Uznanie dla jakości jest corocznie doceniane wieloma nagrodami w konkursach konsumenckich. W Plebiscycie Browar.biz Browar Ciechan był wielokrotnie honorowany tytułem Browar Roku. W 2012 roku Bractwo Piwne przyznało Browarowi Ciechan tytuł Browaru X-lecia jako najbardziej utytułowanemu w ciągu ostatniej dekady.

Dla każdego... coś dobrego

Dziś w portfolio Browaru Ciechan znajdziemy piwa: Wyborne, Miodowe, Pszeniczne, Lagerowe, Mocne, IPA, Porter o ekstrakcie 22 BLG,

fot. archiwum Browaru Ciechan

Shandy, napój bezalkoholowy Krzepiak oraz Porterówkę. W dębowych beczkach leżakuje także whisky wyprodukowana na bazie ciechanowskiego portera. W krajobraz Ciechanowa wpisał się już mocno Pub Ciechan serwujący dania oraz przekąski do piwa. Ten klimatyczny pub znajduje się w zabytkowych piwnicach Browaru Ciechan.

Browar Ciechan można zwiedzać

Goście odwiedzający Browar Ciechan mają okazję zobaczyć polskiej produkcji śrutownik do siodu z 1927 roku. Znajdują się tam także szklane butelki z grawerowanymi napisami z 1912 roku. Prawdziwą gratką dla zwiedzających jest możliwość oglądania procesu produkcji whisky. Nie wiele osób wie, że whisky można zrobić na bazie piwa. W ciechanowskim browarze do destylacji wykorzystywane jest rzadko spotykane urządzenie, tzw. alembik, który jest wykonany z miedzi i stali nierdzewnej. Destyluje się w nim przefermentowaną brzecznię piwną, z której powstaje destylat – składnik mocnej, wytrawnej Porterówki, sprzedawanej w limitowanych seriach. Duże wrażenie na zwiedzających robi przepiękna leżakownia z dębowymi beczkami.

„Powstaje interaktywne Muzeum Browarnictwa w Ciechanowie z restauracją oraz klubem pod nazwą Stara Leżakownia, które będą nawiązywały do piwowarskich tradycji. Wystrój obiektu będzie związany z piwem, przewidziane są m.in. siedziska z tanków z piwem. Cały czas będzie można też zwiedzać Browar Ciechan. Dla uczczenia polskich tradycji piwowarskich chcemy stworzyć możliwość zwiedzania muzeów przy browarach regionalnych (w Grupie BRJ funkcjonuje już niezwykle muzeum w browarze w Lwówku Śląskim, kolejne powstaje w podkrakowskim browarze w Tenczyнку) i połączyć je w trasę turystyczną dla wszystkich zainteresowanych historią browarnictwa. Turystyka piwna w Polsce się rozwija, a wszystkie nasze browary są odtwarzane w poszanowaniu dawnych tradycji piwowarskich, powstałe w nich muzea będą więc ukoronowaniem ich wspaniałej historii” – mówi Irmiona Ochenskowska, wiceprezes Grupy BRJ.

Browary w Ciechanowie, Lwówku Śląskim, Bojanowie, Tenczyнку i Biskupcu to obiekty o ciekawej historii i pięknej architekturze. Wykorzystanie w nich dawnej myśli technicznej – często rewolucyjnej na ówczesne czasy

– i unikatowych urządzeń browarniczych jest potwierdzeniem, że piwowarstwo w Polsce było niegdyś potęgą i jest naszą narodową tradycją. W browarach Grupy BRJ są warzone piwa regionalne, często niepasteryzowane i nieutrwalone w żaden inny sposób, a także związane z historią browarów piwa tradycyjnie wytwarzane według odtworzonych receptur.

**BROWARY
REGIONALNE
JAKUBIAK**

więcej informacji:
www.brjsa.pl

Zainspirowani MAZOWSZEM

Ciechan na Foksal

Ciechan na Foksal to pierwszy w Polsce lokal firmowy Grupy Browary Regionalne Jakubiak, gdzie można kosztować piw ze wszystkich browarów wchodzących w skład tej największej grupy piwowarskiej z całkowicie polskim kapitałem, w tym właśnie Browaru Ciechan – flagowego browaru Grupy BRJ, prekursora piw niepasteryzowanych, który zapoczątkował też modę na piwa miodowe.

Restauracja Ciechan na Foksal – z ogródkiem piwnym jest ważnym punktem na gastronomicznej mapie Warszawy. Można skosztować tu zarówno piw lanych z beczki, jak i butelkowych: pełnej palety marek z browarów Grupy BRJ – Ciechan, Lwówek, Bojanowo i Tenczynek. Serwuje się tu nie tylko paletę piw naturalnych, ale również menu oparte o wykwintne dania i koktajle przygotowywane na bazie piwa. Szef kuchni poleca menu z szerokim wachlarzem potraw i przekąsek do piwa. Wśród autorskich propozycji restauracji znajdują się: Burger Ciechana, żeberka pieczone w piwie Ciechan Miodowe, kielbasa smażona w piwie Ciechan Porter, golonka duszona w piwie Bojan Wielkopolskie, czy też karkówka marynowana w piwie Tenczynek Marcowe.

„Ciechan na Foksal to miejsce, w którym piwo pije się paletami – można zamówić u nas paletki piwa z sześcioma różnymi pokalami. W restauracji znajduje się 16 kranów, z których lejemy piwa regionalne z browarów Ciechan, Lwówek, Bojanowo i Tenczynek. Właśnie u nas odbywają się premiery piwnych nowości Browarów Regionalnych Jakubiak” – mówi Aneta Jakubiak, odpowiadająca za projekt Ciechan na Foksal z ramienia Grupy BRJ – i dodaje: „W naszej restauracji odbył się m.in. pierwszy Warszawski Festiwal Piwa Regionalnego, podczas którego goście mogli smakować piwo wszystkimi zmysłami, zagłębić się w tajniki receptur, podszkolić piwny savoir-vivre oraz poznać nowe smaki potraw z piwem i do piwa. Chcemy edukować, promować kulturę picia piwa, stąd warsztaty, m.in. sensoryczne, prowadzone przez ekspertów z branży.

Browar Ciechan, ul. J. Kiłińskiego 8, 06-400 Ciechanów
Zwiedzanie w zorganizowanych grupach, tel. +48 (23) 673 45 45
www.ciechan.com.pl

Ciechan na Foksal, ul. Foksal 18 w Warszawie
Czynne codziennie od 12⁰⁰ do 2⁰⁰, tel. +48 798 703 410
www.ciechan.com.pl/foksal

Info

Anita Sokołowska

Uwielbiam krótkie wypadki do Puszczy Kampinoskiej. Jak tylko mam pół dnia wolnego i jest ładna pogoda, to lubię wybrać się tam na spacer. Ostatnio miałam zdjęcia do serialu „Przyjaciółki” i odkryłam,

że całkiem blisko Warszawy jest naprawdę wiele miejsc, gdzie można przenocować i wypocząć od zgiełku. Są tu na przykład bardzo fajne stadniny koni. Moi znajomi mają pensjonat w Badowie niedaleko Mszczonowa i często jeżdżę do nich na weekendy. Mają tam dobrą kuchnię, wino i kury, które chodzą po wolnym wybiegu. W okolicy są pola i lasy, po których można pospacerować, a dookoła nie ma nikogo! Czuję się wtedy absolutnie wolna – nie odbieram telefonów, e-maili i zupełnie się wyciszam. Poza tym mieszkam na Ursynowie i bardzo często jeżdżę z synem na spacerki do Powsina.

Kazimierz Kaczor

Jestem żeglarzem, a na Mazowszu niestety nie ma zbyt wielu akwenów do pływania. Kiedyś często bywałem nad Zalewem Zegrzyńskim, regularnie pływałem po nim chyba przez osiem lat! Jest tam naprawdę bardzo ładnie i do dziś dobrze to wspominam.

Ale ja jestem włóczęgą. Lubię przez tydzień płynąć w jedną stronę i rozglądać się po okolicy, a tam jest trochę za mało miejsca dla mnie. Teraz na Mazowszu bardziej podobają mi się lasy i częściej niż nad wodą bywam w Puszczy Kampinoskiej, która jest po prostu przepiękna. Uwielbiam mazowieckie lasy! Bardzo lubię też włóczyć się w okolicach Otwocka. Są tam suche sosnowe lasy, wspaniałe powietrze i bardzo mili ludzie. Mam tam przyjaciół. Lubię ich odwiedzać i jeździć rowerem po lesie. Kocham też Wilgę. Mogę powiedzieć, że jest to moja ulubiona miejscowość na Mazowszu.

Iza Zwierzyńska

Mazowsze to region, z którego pochodzę. Bardzo podoba mi się, to że łączy w sobie industrialny charakter miast, a przede wszystkim tętniącą życiem stolicę z wszechobecną naturą. Wystarczy wyje-

chać kilkadziesiąt kilometrów poza Warszawę, by znaleźć się na łące czy w lesie. Bardzo lubię odwiedzać pałac w Radziejowicach oraz okolice Węgrowa, skąd pochodzą moi dziadkowie i mama. Sam Węgrów warto jest odwiedzić ze względu na znajdujący się na rynku kościół farny. W zakrystii kościoła bowiem wisi legendarne lustro Twardowskiego, o którym krążą legendy. Na ramie lustra można przeczytać, że: „Bawił się tym lustrem Twardowski, magiczne sztuki czyniąc, teraz przeznaczone jest na służbę Bogu”. Jedną z legend głosi, że Napoleon podziwiając lustro, ujrzał w nim swoją klęskę i wpadłszy we wściekłość, uderzył w lustro pięścią, co miało być źródłem pęknięć i zmatowienia lustra. Wracając do Warszawy, warto zatrzymać się nad rzeką Liwiec.

Andżelika Piechowiak

Na Mazowszu najbardziej podoba mi się Warszawa. Tak naprawdę podoba mi się w niej wszystko, bo kojarzy mi się z miejscem, w którym mogłam spełnić swoje marzenia. Zawsze chciałam zostać aktorką i po maturze przyjechałam tu na studia do szkoły teatralnej. Stolica kojarzyła mi się więc z moim upragnionym miejscem

do nauki i do pracy. Lubię też Warszawę za to, że jest dużym miastem. Jej wielkość bardzo mi odpowiada, bo czuję tu przestrzeń. Można tu wybrać wiele miejsc, w których można mieszkać i spotykać się z przyjaciółmi. Lubię też klimat Warszawy, bo na każdym kroku oddycha się tu jego historią, tym, czym żyła Polska na początku i w połowie XX wieku. Pochodzę ze Świnoujścia i tak naprawdę brakuje mi tu tylko dwóch rzeczy – plaży i morza...

MROT – Lista członków

- ALMAMER Szkoła Wyższa
- Centrum Kultury Wilanów
- Espace Voyages
- Europejskie Centrum Artystyczne im. F. Chopina w Sannikach
- Firma handlowa Elsan
- Fundacja BEIT Warszawa Postępowa Społeczność Żydowska w Polsce
- Fundacja Dziedzictwo Nadbużańskie
- Fundacja „Teraz Mazowsze” z siedzibą w Warszawie
- Fundacja Szerokie Wody
- Furnel Travel International Sp. z o.o.
- Gmina Konstancin-Jeziorna
- Gmina Miasto Radom
- Gmina Miasto Sierpc
- Gmina Mszczonów
- Gmina Pułtusk
- Gmina Szydłowiec
- Gmina Zwolen
- Geovita
- Holiday Travel Sp. z o.o.
- Hotel Patron
- Hotel Warszawianka Centrum Kongresowe Sp. z o.o.
- Intour Polska Sp. z o.o.
- Lokalna Grupa Działania Ziemi Siedleckiej
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Inte-Gra”
- Lokalna Organizacja Turystyczna Północnego Mazowsza
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Skarbiec Mazowiecki”
- Lokalna Organizacja Turystyczna Trzech Rzek
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Wielki Gościniec Litewski”
- Manor House Sp. z o.o.
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia”
- Mazowieckie Forum Oddziałów PTTK
- Mazowiecki Instytut Kultury w Warszawie
- Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
- Mazowiecko-Podlaskie Stowarzyszenie Agroturystyczne
- Miasto Siedlce
- Miasto st. Warszawa
- Miasto Węgrów
- Miasto Żyrardów
- Muzeum Mazowieckie w Płocku
- Muzeum Niepodległości w Warszawie
- Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
- Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu
- Muzeum Wsi Radomskiej
- Nadbużańska Lokalna Organizacja Turystyczna w Siedlcach
- Ogólnokrajowa Spółdzielnia Turystyczna „GROMADA”
- Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie
- Paweł Kępczyński – Pałac Domaniewski
- Park Kulturowy Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku
- Piaseczyńsko-Grójeckie Towarzystwo Kolei Wąskotorowej
- Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna
- Polska Izba Turystyki Oddział Mazowiecki
- Polskie Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek Zagranicznych
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze „Oddział „Mazowsze”
- Powiat Legionowski
- Powiat Płocki
- Powiat Sierpecki
- Powiatowa Organizacja Turystyczna w Ostrowi Mazowieckiej
- PTTK oddział im. M.E. Andriollego w Otwocku
- Samorząd Województwa Mazowieckiego
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Zlewni Rzeki Jeziorki
- Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Pojezierza Gostynińskiego z siedzibą w Łącku
- Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce
- Stowarzyszenie Monopol Warszawski
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju i Promocji Zalewu Zegrzyńskiego z siedzibą w Serocku
- Stowarzyszenie „Tradycja-Rozwój-Przyszłość”
- Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” Dom Polonii w Pułtusku
- Stowarzyszenie „Wspólnota Nadbużańska”
- Stowarzyszenie „Zamek Liw Stowarzyszenie Kulturalne Ziemi Liwskiej”
- Uzdrowisko Konstancin-Zdrój S.A.
- Warszawska Izba Turystyki
- Wyższa Szkoła Turystyki i J. Obcych
- ZPR Express Sp. z o.o. (Park Rozrywki Julinek)
- Zielonkowskie Forum Samorządowe

Mazowiecki System Informacji Turystycznej

Centrum Warszawskiej Informacji Turystycznej

Pałac Kultury i Nauki
(wejście od Emilii Plater)
Plac Defilad 1, 00-110 Warszawa
info@warsawtour.pl
www.warsawtour.pl

Punkt Warszawskiej Informacji Turystycznej

Rynek Starego Miasta 19/21/20a
00-272 Warszawa
info@warsawtour.pl
www.warsawtour.pl

Punkt Warszawskiej Informacji Turystycznej

lotnisko F. Chopina
ul. Żwirki i Wigury 1, 00-906 Warszawa
info@warsawtour.pl
www.warsawtour.pl

Warszawskie Centrum Informacji Turystycznej

Plac Zamkowy 1/1, 00-262 Warszawa
tel.: (22) 635 18 81
wcit@wcit.waw.pl

Praski Punkt Informacji Turystycznej

budynek Kordegardy na terenie „Konesera”
ul. Żąbkowska 27/31, 03-735 Warszawa
tel.: 22 670 01 56
monopol@data.pl
www.monopolpraski.pl

Archidiecezjalne Centrum Informacji

ul. Miodowa 17/19
00-246 Warszawa
tel.: (22) 531 72 47
informacja@aci.waw.pl
www.aci.waw.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Traugutta 3, 26-600 Radom
tel.: (48) 360 06 10
cit.radom@cit.radom.pl
www.cit.radom.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Stary Rynek 8, 09-400 Płock
tel.: (24) 367 19 44
biuro@turystykaplock.eu
www.turystykaplock.eu

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Pułaskiego 7, 08-110 Siedlce
tel.: 535 068 593
itsiedlce@gmail.com
www.pttsiedlce.pl
www.znurtembugu.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Biskupa Ignacego Świrskiego 31
08-110 Siedlce
tel.: 25 794 31 84
biuro@ckis.siedlce.pl
www.ckis.siedlce.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Bogusławskiego 18, 07-410 Ostrołęka
tel.: (29) 764 51 95
biuro@kurpiowskiapark.pl
www.kurpiowskiapark.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. 1 Maja 45, 96-300 Żyrardów
tel.: (46) 854 28 28
cit@zyardow.pl
www.resursa.zyardow.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Bałki Murmańskiej 164,
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki
tel.: 664 775 326, it@3rzeki.pl www.3rzeki.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Gminne Centrum Informacji
plac Teatralny 4, 06-100 Pułtusk
tel.: (23) 692 84 24
um@pultusk.pl
www.pultusk.infocentrum.com.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. 3 Maja 68, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel.: (29) 645 71 06
starostwo@powiatostrowmaz.pl
www.powiatostrowmaz.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Warszawska 52, 96-320 Mszczonów
tel.: (46) 857 87 81
info@weekendztermami.eu
www.weekendztermami.eu

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Gen. J. Sowińskiego 80, 07-200 Wyszaków
tel.: (29) 743 02 34
turystyka@wyszkow.pl
www.turystyka.wyszkow.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Kozienicki Dom Kultury im. B. Klimczuka
al. 1 Maja 8
26-900 Kozienice
tel.: (48) 611 07 50
pit@dkkozienice.pl
www.dkkozienice.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Gdańska 2, 07-100 Węgrów
tel.: (25) 792 35 66
pit@wegrow.com.pl
www.wegrowcom.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Rynek Wielki 5a, 26-500 Szydłowiec
tel.: (48) 326 20 54
info.turystyczna@sckzamek.pl
www.szydlowiec.pl

Punkt Informacji Turystycznej

plac Kochanowskiego 1
26-700 Zwolen
tel.: (48) 676 22 10
turystyka@zwolen.pl
www.zwolen.pl

Punkt Informacji Turystycznej

Konary 8, 26-432 Wieniawa
tel.: 884 656 565
recepca@palacdomaniowski.pl
www.palacdomaniowski.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Warszawska 142
09-540 Sanniki
tel.: (24) 268 11 08
sekretariat@ecasanniki.pl
www.ecasanniki.pl

www.mazowsze.travel

SCHEMAT LINII KOLEJOWYCH

RAILWAY NETWORK

